

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Zullen we het aankunnen?

Zo gij alleenlijk vertrouwt in een land van vrede, hoe zult gij het dan maken in de verheffing van de Jordaan?

Jeremia 12:5b

De profeet Jeremia heeft het moeilijk. Ontzettend moeilijk! Hij heeft geijverd voor de Naam, voor de zaak, voor de eer des Heeren, maar hij ondervindt alleen maar verzet en haat. Zelfs zijn leven wordt bedreigd door de mannen van Anathoth, zijn eigen geboorteplaats. En nu heeft de Heere wel gezegd dat Hij zal ingrijpen en de zonde van de mannen van Anathoth zal bezoeken, maar het gebeurt maar niet. Integendeel! Nog donkerder wolken pakken zich samen.

Jeremia krijgt het er zo benauwd onder. Hoe kan God dit toelaten? Heere, Gij regeert toch! En als het de lichtzinnige en de goddeloze nu voor de wind gaat en Uw eigen volk wordt versmaad en vertrappt, dan is het toch Uw eigen doen. Dan zijt Gij het toch, die hen plant; die hun wortel laat uitlopen, die hun takken vrucht laat dragen. Met andere woorden: Heere, Gij laat de goddelozen maar hun gang gaan, en Gij laat Uw oprechte kinderen vertrappen.

En dan kan Jeremia zich niet langer inhouden. En dan roept hij het uit: "Heere, Gij zult wel gerechtvaardigd worden, Gij hebt wel het recht aan Uw kant, als ik tegen U zou twisten, want Gij zijt God. Maar ik kan niet meer! Mijn ziel bezwijkt eronder. En zoals eens een Job, moet ik het uitschreeuwen: Heere, waar blijkt, waar blijft dan Uw recht?"

En wat gaat de Heere nu doen? Zal Hij nu Zijn trouwe, maar moedeloze profeet geen moed inspreken? Zal Hij

nu niet zeggen: "Jeremia, Ik heb uw klacht gehoord, maar weest getroost: Ik zal die goddelozen verdoen en Ik zal u verhogen?"

Nee, zo doet de Heere niet. Integendeel! De Heere zegt: Jeremia, als ge nu al bezwijkt onder de dreiging van die mannen uit het dorpje Anathoth, hoe moet het dan straks, als ge te maken krijgt met de tegenstanders in Jeruzalem, die nog zoveel machtiger zijn? Jeremia, Mijn knecht, is uw kracht nu al uitgeput? Is uw moed nu al gedooft? Is uw geduld nu al ten einde?

En de Heere voegt eraan toe: "Zo gij alleenlijk vertrouwt in een land van vrede, hoe zult gij het dan maken in de verheffing van de Jordaan?" Jeremia, u bezwijkt nu al. Maar het kan nog veel erger. En het wordt nog veel erger. En hoe zult ge het dan maken? Zult ge het aankunnen?

Zullen we het aankunnen?

Lezers zullen we het aankunnen? Als de stormen opsteken? Als de wateren gaan bruisen?

We zijn een nieuw jaar ingegaan. Wij weten niet wat het ons zal brengen. Wel weten we dat ook in 1994 het uitnemendste van dit leven moeite en verdriet zal zijn. Wel weten we dat ook in 1994 de satan zal rondgaan als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden. Wel weten we dat we sterfelijke mensen zijn en dat we geen enkele garantie hebben dat we ook het einde van dit jaar zullen bereiken.

Misschien bent u met een groot verdriet in uw hart het jaar ingegaan. Misschien in omstandigheden die u zo bang maken en met zorg vervullen. En als het nu eens nog erger wordt...

Als het nu eens nog veel moeilijker wordt...

U hoopt op herstel van uw gezondheid. Maar de kwaal verergert en blijkt straks ongeneeslijk te zijn. Zult u het aankunnen?

U hoopt nog altijd op de terugkeer van uw kind, dat al zover van het rechte spoor is afgedwaald. Maar het dwaalt steeds verder af. Zult u het aankunnen?

Het is nu al zo moeilijk, dat u het haast niet meer aankunt. Maar als het dan eens nog veel moeilijker wordt...

"Zo gij alleenlijk vertrouwt in een land van vrede, hoe zult ge het dan maken in de verheffing van de Jordaan?", zo vraagt de Heere aan Jeremia.

Bij "de verheffing van de Jordaan" kunnen we denken aan de kracht van het water van de Jordaan, wanneer de rivier een machtige bruisende stroom is geworden, die alles meesleurt.

Het woord "verheffing" kan ook betekenen: pracht, heerlijkheid! Dan wordt gedacht aan de weelderige begroeiing van de Jordaan-oever. Maar uit die prachtige begroeiing kunnen zomaar de roofdieren tevoorschijn komen, belust op prooi...

Hoe zullen we het maken in de verheffing van de Jordaan? Zullen we het aankunnen?

In eigen kracht niet. Nooit! Dan bezwijken we zeker. Dan komen we om. En als God het niet verhoedt: voor eeuwig!

Wanneer u nu nog onbekeerd het nieuwe jaar bent begonnen, zonder God, zonder Christus, voor eigen rekening, op eigen benen: bekeert u tot God, Die toch geen lust heeft in uw verderf, in uw ondergang, maar in uw behoud, in uw leven.

En als door genade de Heere voor u geen Vreemde meer is: hoe zult u het maken in de verheffing van de Jordaan?

Heere, ik maak het niet! Maar ik wens tel mijn weg op U: Gij zult het

maken! Heere, als de verheffing der Jordaan mocht komen, houdt Gij mij dan vast en maak Gij mij getrouw! Heere, Gij hebt het gezegd: neem uw kruis op en volg Mij! En een dienst-knecht is toch niet meerder dan zijn heer. Heere, als het er dan aankomt, laat dan Uw Naam niet om mijnentwil onteerd worden. Mijn hoop is op U! En als dan de verheffing van de Jordaan komt: Maar, Heer', Gij zijt veel sterker dan 't geweld der waatren, die Uw almacht palen stelt. De grote zee zwijgt op Uw wenk en wil, hoe fel zij bruis', hoe fel zij woede, stil. Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan; Al wat Gij ooit beloofd hebt, zal bestaan!

Ook in 1994!

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

Voor de eerste keer in 1994 mogen we weet iets over de administratie schrijven. De boeken over 1993 konden weer worden afgesloten. We mogen met dankbaarheid aan de Heere terug-

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" opzenden naar: Ds. A. van Heteren, Bruijgomstraat 2, 4251 EP Werken-dam. Telefoon 01835-1113.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

zien op dit afgelopen jaar. Dankzij de vele giften die werden ontvangen konden de kosten weer worden betaald. Binnenkort ontvangt u voor de betaling van het abonnementsgeld voor de 29e jaargang de gebruikelijke acceptgirokaart.

We hopen dat al onze abonnees deze kaart weer spoedig invullen en opsturen naar de Postbank of uw eigen bank. U kunt zoals evenals andere jaren ook nu weer een bedrag als gift of overbetaling invullen. U weet de totale kosten van drukken en verzending bedragen meer dan f 30,-. Met ingang van 1 januari zijn de verzendkosten ook weer omhoog gegaan en moeten voor de afhandeling van de acceptgiro's ook kosten worden betaald.

U heeft ons in 1993 niet beschaamd, we zien deze keer weer uit naar uw giften, opdat de financiering van ons blad ook in 1994 weer goed zal komen. De Heere neige daartoe ons aller hart en verblijde ons met uw gaven.

Aan giften ontvingen we in de afgelopen weken f 5.225,- waaronder een gift van f 5.000,- van het Van de Heuvelfonds, die we ieder jaar mogen ontvangen. Verder mochten we 3 nieuwe abonnees inschrijven. Hartelijk dank.

Voor de school in Dundas ontvingen we een gift van f 25,- van A.N., f 100,- van de Chr. Geref. Kerk te Meerkerk en f 500,- van de Chr. Geref. Kerk van Rotterdam-Kralingen. Namens het schoolbestuur hartelijk dank voor deze giften.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, Postbank 704350.

Van de redactie

Het jaar 1994.

Een nieuw jaar mochten we ingaan. Veel is meegegaan vanuit het ene jaar naar het andere jaar. We denken aan hen die eenzaam zijn. We leven mee met predikantsweduwen. Som nog erg jong. Moge de Heere hen gedenken en sterken. Ook in dit jaar zal de satan alles proberen om het werk Gods tegen te staan en af te breken. Maar de HEERE is eeuwig Dezelfde. Ook dit jaar zal Hij voortgaan met het volvoeren van Zijn welbehagen. Die arbeid zal voortgezet worden totdat de laatste zal zijn toegebracht. Moge de uitgave van ons blad een instrument zijn tot uitbreiding van Gods Koninkrijk. Dan is de arbeid die eraan verricht wordt niet te vergeefs geweest.

Ziekte ds. G. Bouw.

We leven mee met ds. Bouw en de zijnen. Geruime tijd kan het ambtelijk werk al niet gedaan worden. We denken ook aan de gemeente van Urk waar ds. Bouw aan verbonden is. We hopen van harte dat er dusdanig herstel mag komen dat de ambtelijke arbeid weer hervat zal mogen worden. Het oog moge zijn op Hem voor Wie niets te wonderlijk is.

Afscheid ds. H.C. v.d. Ent.

We geven u alvast door dat ds. H.C. v.d. Ent D.V. donderdag 10 februari afscheid zal nemen van de Gemeente van Elburg wegens verleend emeritaat. De dienst zal aanvangen om half 8 en wordt gehouden in de Gereformeerde Kerk in de Vrijheidsstraat.

AvH.

Eén en ander uit het leven van professor Wisse (4)

Eerst heeft Wisse enkele uren per week les gegeven in Apeldoorn. In de zomer van 1928 werd hij benoemd tot hoogleraar. Zodoende werd hij de opvolger van docent A. van der Heijden (1865-1927) die een jaar eerder overleden was. Wisse moest nu onderwijs geven in de ambtelijke vakken zoals homiletiek (predikkunde), catechetiek, liturgiek en poimeniek (pastoraat).

In *De Banier* (het blad van de S.G.P.) van die dagen lezen we: "Het is niet te verwonderen, dat Ds. G. Wisse een grote meerderheid van stemmen op zich vergaderde. Voor de Theol. School is deze benoeming wetenschappelijk een grote aanwinst."

Inaugurele rede

Dinsdag 2 oktober hield hij zijn inaugurele rede over *Het apologetisch element in de bediening des Woords*. Na deze doorwrochte rede volgden de gebruikelijke toespraken. Treffend is wat de nieuwe hoogleraar tegen de curatoren zei. "Wees sober in uw verwachtingen. Immer het grootste, en allicht het beste gedeelte mijns levens ligt reeds achter mij; eer dalen dan rijzen... in kracht en prestatie is te verwachten."

In zijn toespraak tot de (andere) hoogleraren zei hij onder andere: "Wat ook verandert of zich wijzigt, de weg

waarin, de manier waarop God een zondaar zaligt niet. Hoe een zondaar weer het eigendom Gods, en God weer het eigendom van een zondaar wordt, deze centrale inhoud van het verbond der genade blijft eeuw in eeuw uit onveranderlijk hetzelfde. Heerlijk dat in dit opzicht hier aan deze Inrichting een, ik zou haast zeggen *heilig conservatisme* wordt gehuldigd."

Het is de moeite waard, deze regels te overdenken. Te meer, daar dit jaar (1994) de Theologische School (nu Universiteit), door Gods goedheid, 100 jaar bestaat.

De nieuwe hoogleraar vergat de studenten niet. Hen vertrouwde hij toe: "Het preken zelf kan ik u niet leren. Zelf heb ik nu dertig jaren lang gepreekt; en mag ik hier een confessie doen, het zij dan: ik gevoel aan het eind van deze loopbaan, veel en veel meer nog dan aan het begin, hoe alleszins gebrekkig het is verricht. Het is ook het zwaarste werk dat denkbaar is. Vraag God veel om hemels onderwijs van Hem Zelf. Er is in onze donkere dagen nog een overblijfsel, ook in ons vaderland, dat vraagt naar de aloude beproefde waarheid.... De zondaar op het diepst te vernederen, en God op het hoogst te verheerlijken, dit blijve onze taak."

Apeldoorn

De professor woonde in Apeldoorn aan de Emmalaan, nummer 19. Het huis staat er nog. Zijn studeerkamer was een achterkamer boven (met balkon). Vlak naast zijn bureau had hij een draaiboekenkast (op een poot). De boeken die hij nodig had, kon hij direct pakken.

Wisse had wel gaven ontvangen. Dat kwam hem bijzonder van pas. Het hoogleraarschap is immers een geweldige taak. Voor Wisse hield het onder andere in: 22 uur college geven per week. En dan de voorbereiding. Hij schijnt nog een keer overwerkt geweest te zijn.

Hij merkte eens op (in 1932): "Ons werk is zeer uitgebreid, en het is dikwijls geestverflauwend, zodat men weleens uitziet naar een frisse teug, een lafenis voor de ziel." Hij vond er vreugde in, kinderen des Heeren te ontmoeten, naar hen te mogen luisteren en met hen te spreken.

Vakken

Bij het vak poimeniek (pastoraat) sprak de hoogleraar over het pastorale werk. Hij gaf enkele richtlijnen, een

soort gedragscode, die altijd actueel zal blijven. "Wordt ge van een rijke gevraagd op een visite, diner, avond, etc., laat u liever twee of drie maal vragen eer ge komt, dan dat ge de schijn op u laadt, den gouden ring te beminnen boven de houten klomp."

Woensdagmiddag gaf hij apologetiek (de verdediging van het Christelijk geloof). Hij sprak over allerlei geestelijke stromingen. Alle studenten waren erbij. Wisse was niet alleen orator van formaat, maar hij bleek ook iemand met een wetenschappelijke geest. Hij wist diep in de grote vragen door te dringen. Bovendien had hij de gave om hetgeen hij zelf verworven had, aan de studenten door te geven. Hij leerde hen denken.

Ten aanzien van de studenten had hij een opvallend overwicht. Hij dicteerde snel. Er zat vaart in. Zijn colleges waren uiterst leerzaam en voor zijn studenten onvergetelijk.

Niet onvermeld mag blijven, dat hij reeds in een heel vroeg stadium (1933) scherp waarschuwde tegen fascisme en nationaal-socialisme. Hij wees op het goddeloze van de "Hitlerbeweging". Op college gaf hij er aandacht aan. Ook schreef hij diverse artikelen, zoals Niet het hakenkruis, maar het Christus kruis. Wat in Duitsland gebeurde, vond hij nog gevaarlijker dan hetgeen in Rusland plaatsvond.

Predikkunde

Bij de colleges homiletiek (predikkunde) verwerkte hij wel gedachten goed van P. Biesterveld en T. Hoekstra. Hij wist hoe hij de gegevens moest plaatsen. Een studentendictaat *Homiletiek* is wat jaren geleden in boekvorm verschenen. Het gaat over de verklaring en toepassing van het Woord van God. Het boekje draagt duidelijk het stempel van een persoonlijke, bevindelijke geloofsbeleving. Wisse heeft steeds benadrukt, dat de prediking schriftuurlijk-bevindelijk moet zijn. Voorts heeft hij een aantal praktische opmerkingen gemaakt, die van grote waarde zijn.

Er werden ook colleges "praktische homiletiek" gegeven. Wisse gaf van tevoren een tekst op. De studenten moesten preken. De (andere) professoren De Bruin, Van der Schuit en Geels zaten erbij, in vol ornaat. Dat was stijlvol; daar hield Wisse van.

Hij was zelf een begenadigd prediker. En hij had gaven van de Heere ontvangen, om studenten de predikkunde bij te brengen. Je kon aan de studen-

ten merken, dat ze van Wisse les gekregen hadden. Als leerlingen zouden genoemd kunnen worden di W.F. Laman, C. Smits, Joh. Prins, M. Baan, A. Dubois, J. Tamminga en L.S. den Boer.

Bevindelijke prediking

Wisse was doordrongen van de noodzaak te bidden voor professoren, studenten en predikanten. Toen er nieuwe professoren benoemd waren schreef hij eens: "Meer dan ooit zou ik bij deze gelegenheid u willen vragen en in u al de broederen: o, vergeet toch in uw gebeden Gods knechten niet, allen, niet één uitgezonderd. Want allen verkeren in één opzicht toch in 't zelfde geval; namelijk ze hebben alleen een boodschap als de Heere Zelf hun die geeft, en hen daartoe met genade-wijsheid bedient, gedrongen door de liefde van Christus, en van Zijn Geest doorvloed. In die voorbede mogen hopelijk ook bijzonder worden opgenomen onze benoemde nieuw-professoren. Wat hangt er voor School en Kerk en toekomst ontzaglijk veel af van wat dezen zullen presteren. Nu raad ik u, praat en bepraat nu s.v.p. weinig, maar bid te meer. Onze Kerk staat of valt (is gezegd) met de bevindelijke prediking, laten we maar zeggen met een bearbeiding welke al of niet vol van geest en leven zij. En zie dát is iets hetwelk in zijn diepste wortel niet geleerd kan worden dan op de Hoge School des hemels. De eigenlijke leerstoel, zei Augustinus, staat in de hemel. Zo is het. Wel kan hier middelmatig veel aan toegebracht worden, of we ons met hart en zin toeleggen op de naspeuring van de Godsgeheimen des geestelijken levens. Waartoe ik drie zaken bijzonder zou willen aanbevelen; namelijk lees veel practicale zielsontdekkende en vertroostende onderwijzende en bestierende godgeleerde werken; ten tweede: zet u ootmoedig neder aan de voeten van Gods door- en ingeleide volk; daar kunt ge veel te weten komen van de gangen van Gods Geest; en ten derde en bovenal: zoek dagelijks en gedurig de Heere in 't verborgene, daar maakt God hemelse wijsheid bekend. De Heere vervulle allen met dit genadegoed."

1934 Was het eeuwjaar van de Af Scheiding. In de Pinksterweek werd, zoals toentertijd gebruikelijk, de Theologische Schooldag gehouden. Wisse sprak een openingswoord over "Gejuich en geweën" (naar aanleiding

van Ezra 3:12,13a). Hij liet Gods trouw en goedheid bijzonder uitkomen. Maar hij merkte ook verslapping in de kennis en beleving van het beginsel.

Bepaald van betekenis is, wat hij opmerkt. "De vreze Gods kan niet door studie worden verkregen, maar wel kan ze in de weg van godvruchtige studie functioneren tot een uitgebreide zegen voor kerk en volk. Vooral is nodig, dat in de prediking en alle pastorale arbeid het leven Gods des Geestes vertolkt wordt. Met deze zaak staat of valt de kerk."

De rechte Christus-prediking

Vanaf begin 1936 verscheen *De ambtelijke bediening van den Christus in de geloovigen* in afleveringen in *De Wekker*. In 1937 verschenen deze artikelen in boekvorm. Deze stof had hij met zijn studenten op college behandeld. Hij wilde bijzonder aandacht geven aan de juiste Christus-prediking. In dit waardevolle werk heeft Wisse op een Schriftuurlijke wijze het bevindelijke leven beschreven. Hij mocht verklaren, hoe de Christus functioneert in de christen.

Wijlen professor Kremer had veel waardering voor dit geschrift. Hij schreef (in *De Wekker*): "Het gaat hier om een stof, waarover weinig geschreven is. Het wil doen zien, hoe Christus in de gelovigen Zijn werk doet als Profeet, Priester en Koning. En dit telkens ten aanzien van de kennis van ellende, verlossing en dankbaarheid. Zoals men weet, had Wisse de gave om geestelijke dingen goed te onderscheiden. Wie dan ook inzicht wil ontvangen in de functionering van het werk van Christus in ons, moet dit boekje ter hand nemen. En dit inzicht is vandaag wel erg nodig nu er allerlei vervlakking is ten opzichte van geestelijke zaken."

Vandaag - professor Kremer schreef dat in 1962. Zijn woorden hebben nog niets aan betekenis verloren. Het werkje *De ambtelijke bediening....* is nog in de boekwinkel te verkrijgen - en niet duur. Alleen, de titel luidt tegenwoordig *De drie ambten van Christus*.

Afscheidsrede

In 1936 werd Wisse, om gezondheidsredenen, van zijn taak als hoogleraar ontheven. Hij vestigde zich te Dierbergen in huize "Rehoboth". Op de morgen van woensdag 29 april gaf hij een afscheidscollege over *Het werk van de Heiligen Geest en de Practicale Theologie*. Het toepassende werk

van de Heilige Geest zet geheel ons wezen om; vanuit de kern. Wedergeboorte, geloof enzovoort gaan door heel onze persoonlijkheid heen. Door de Heilige Geest functioneert Christus in Zijn kerk.

Het is jammer dat deze rede nooit in druk verschenen is. Na het uitspreken van deze rede sprak Wisse nog enkele

woorden van afscheid tot het curatorium: "Ik heb gearbeid in zwakheid, maar heb menigmaal aan deze plaats Gods genade en kracht mogen ervaren." De studenten gaf hij de raad: "Sta naar een geheiligde kennis der geestelijke dingen."

Zuidland, H. van der Ham.

Nederlandse Geloofsbelijdenis (58)

...ook de kinderen der gelovigen...

Na de bestrijding van de herdoop gaan we naar de verdediging van de kinderdoop. We behoeven het niet te zeggen, dat het dan over een actuele zaak gaat als die van de overdoop. We hebben vandaag te maken met de bezwaren tegen de kinderdoop van de zijde van Baptisten en allerlei evangelische stromingen, maar ze komen ook steeds meer binnen de gevestigde kerken. We kunnen hier wijzen op de invloed van Karl Barth. Al jaren had deze bekende theoloog moeite met de dooppraktijk, waarvan hij zich afvroeg of deze wel verantwoord was. In latere jaren kwamen zijn bezwaren scherper uit. Kort samengevat kunnen we zeggen dat hij de doop als sacrament verwerpt. Bij de doop gaat het om een menselijke daad. De doop is het menselijk antwoord op wat God in Christus heeft gedaan. Het zal duidelijk zijn dat dan niet meer gesproken kan worden van de doop aan de kinderen. In ieder geval is het mede door zijn kritiek zover gekomen, dat thans door niet weinigen de kinderdoop zo niet verworpen, dan toch als een twijfelachtige zaak wordt voorgesteld. Men wil niet meer spreken van de roeping om de kinderen te laten dopen, hoogstens moet het als recht gehandhaafd worden, waarvan ieder naar eigen believen gebruik kan maken. Dit standpunt zal ook wel een plaats krijgen in de kerkorde van de Verenigde Kerk, die men op het oog heeft als vrucht van het Samen-opweg proces. Althans in het kerkorde-concept wordt de reserve tegenover de kinderdoop duidelijk gesteld.

Het is niet de bedoeling breed in te gaan op de bestrijding van de kinderdoop. We zouden dan ver buiten de eenvoudige behandeling van onze belijdenis komen. Het is ook eigenlijk niet nodig. De bezwaren van vandaag hebben ongetwijfeld nieuwe gezichtspunten, maar de wezenlijke achter-

gronden verschillen weer niet zoveel. Daarbij moet het ons ook nu treffen, dat artikel 34 zich niet uitput in het noemen van die bezwaren. Positief wordt hier gesproken over de fundering van de doop der kleine kinderen overeenkomstig Gods Woord. Zo gaan we onze belijdenis lezen en bezien! We nemen dan voor de duidelijkheid enkele woorden van het vorige gedeelte over: "Hierom verwerpen wij de dwaling der Wederdopers, die.... verdoemen de Doop der kinderen der gelovigen; dewelke wij geloven, dat men behoort te dopen en met het merkteken des Verbonds te verzegelen, gelijk de kinderkens in Israël besneden werden op dezelfde beloften, die aan onze kinderen gedaan zijn. En voorwaar, Christus heeft Zijn bloed niet minder vergoten om de kinderkens der gelovigen te wassen, dan Hij gedaan heeft om de volwassenen. En daarom behoren zij het teken te ontvangen en het sacrament van hetgeen, dat Christus voor hen gedaan heeft, gelijk de Heere in de Wet beval hun mee te delen het sacrament des lijdens en stervens van Christus, kort nadat zij geboren waren, offerende voor hen een lammeke, hetwelk was een sacrament van Jezus Christus. Daarenboven, hetgeen de besnijdenis deed aan het Joodse volk, hetzelfde doet de Doop aan onze kinderen, welke de oorzaak is, waarom de Heilige Geest de Doop noemt de "Besnijdenis van Christus". Kolossenzen 2:11."

Op dezelfde beloften...

Onze belijdenis komt met enkele schriftuurlijke overwegingen, waarom ook de kinderen der gelovigen het sacrament van de doop behoren te ontvangen. De diepe overtuiging is er: Gods Woord staat er achter! De eerste overweging is, dat de kinderen in Israël op dezelfde beloften besneden worden als aan de kinderen in de

Nieuw-Testamentische bedeling gedaan. De grond van de doop ligt in Gods Verbond en de beloften daarvan. Dat is het Verbond, dat God met Abraham en zijn zaad heeft opgericht en waarbij de besnijdenis als teken en zegel gegeven is. Dat Verbond is niet opgehouden met de Nieuw-Testamentische bedeling en de besnijdenis is niet afgeschaft. Er kwam wel vervulling met de komst van Christus. Dat betekent dat het tot de volle gestalte en ontplooiing kwam. Zo wordt de besnijdenis vervuld in de doop. De beloften zijn dan niet wezenlijk anders maar spreken wel met meer kracht. Daar hadden de wederdopers geen oog voor net zo min als het merendeel van de bestrijders van de kinderdoop. De grond van de doop wordt gelegd in de wedergeboorte, het persoonlijke geloof, de belijdenis van het geloof. Er is geen erkenning van de waarde van het Verbond Gods en de beloften, zoals van de wezenlijke eenheid van dat verbond. Men wijst graag op enkele teksten, zoals Marcus 16:16: "die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden." Staat het er niet: éérs geloof en dán doop..? Het wordt haast eindeloos herhaald en men gaat voorbij aan het verband: de opdracht om te prediken onder de volkeren. Daarbij staat het onderwijs vóór op en zal pas gedoopt worden nadat tot het geloof gekomen is. Helaas laat men het geheel van de Schrift niet spreken. Daarbij wordt er een breuk aangenomen tussen het Oude en Nieuwe Testament. Men wijst dan op Jeremia 31:31: "Ziet, de dagen komen dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken". We kunnen hier aantekenen wat Calvijn ervan schrijft: "Nu moeten wij zien, waarom Hij aan dat volk een nieuw verbond belooft. Zonder twijfel heeft dat betrekking op de vorm..Deze vorm is niet alleen in de woorden gelegen, maar allereerst in Christus; verder in de genade van de Heilige Geest en de gehele uitwendige manier van ondericht: het wezen blijft altijd hetzelfde." En Guido de Brès schrijft ervan: "Het verbond met Abraham is inderdaad hetzelfde, dat nu nieuw genoemd wordt, omdat het in Christus bevestigd en vernieuwd is..". Dezelfde beloften! De kinderen van Israël mochten op die beloften de besnijdenis ontvangen. De Heere noemde hen Zijn volk. Dat betekende niet dat iedere Israëliet persoonlijk deelde in het heil des Heeren. Wezenlijk was ook onder

het Oude Verbond de noodzaak van de besnijdenis van het hart. Die beloften zijn niet veranderd. Zij betekenen en verzegelen wezenlijk hetzelfde heil. Bekering en geloof zijn nodig om dat heil persoonlijk te bezitten. Als de beloften hetzelfde zijn, zullen toch de kinderen van de gelovigen in de Nieuw-Testamentische bedeling niet buitengesloten mogen worden van het ontvangen van het teken en zegel van de doop!

Niet minder dan de volwassenen..

De tweede overweging is ontleend aan de wezenlijke inhoud van Gods beloften. Hier moeten we denken aan de reiniging der zonden door het bloed van Christus. Die wordt in de doop gepredikt, zoals we al eerder hebben gezien. Christus is niet alleen voor de volwassenen gekomen, ook voor de kinderen. Hij is Zelf Kind geworden. Hij is ontvangen van de Heilige Geest, opdat Hij door Zijn heilige ontvangenis en geboorte de zonde, waarin wij ontvangen en geboren worden, voor Gods Aangezicht zou bedekken. Hier klinkt in artikel 34 hetzelfde door wat we ook kunnen lezen in Zondag 27 "dat hun door Christus' bloed, de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt". Het zal duidelijk zijn, wat onze belijdenis hier wil zeggen: de doop betekent en verzegelt de reiniging der zonden door het bloed van Christus. Welmenend klinkt die toezegging tot volwassenen en kinderen. Christus heeft Zelf gezegd: "Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert ze niet, want derzulken is het Koninkrijk der hemelen". Dan heeft Hij het gewild, dat de doop ook bediend zou worden aan de kleine kinderen.

Gelijk de Heere in de wet beval....

Bij deze tweede overweging spreekt in dit artikel een voorbeeld uit het Oude Testament in de ceremoniële wet. Een vrouw moest in Israël na de geboorte van een kind het reinigend offer brengen. Zij mocht 40 dagen niets heiligs aanroeren en tot het heilgdom niet komen als het een jongetje was. Was het een meisje dan was het 80 dagen. Zij was in die tijd onrein naar de wet. Zij moest dan aan het einde "als de dagen harer reiniging vervuld waren" een eenjarig lam ten brandoffer en een jonge duif ten zondoffer brengen voor de deur van de tent der samenkomst tot de priester. We kun-

nen het lezen in Leviticus 12.

Onze belijdenis betreft dit offer niet alleen op de moeder maar ook op het kind, als haar nakomeling. De opsteller van onze belijdenis heeft daar zelf over geschreven: Guido de Brès. Hij zag dit bevestigd in Lucas 2, de ons zo bekende geschiedenis, waar gesproken wordt over de dagen "hunner" reiniging (meervoud!). Daar werd niet het offer van een lam en een duif gebracht, maar het offer der armen, twee "tortelduiven of twee jonge duiven", zoals in Leviticus 12 werd toegestaan.

Het gaat er vooral om, dat dit offer hier als heenwijzend naar Christus wordt voorgesteld. Het spreekt van het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt. Zo is het offer er al voor de jonge kinderen, zo kort na hun geboorte. Toen sprak al een teken en zegel.

Besnijdenis en Doop

De laatste overweging in dit artikel: "wat de besnijdenis deed aan het Joodse volk, hetzelfde doet de doop aan onze kinderen", behoeven we hier niet verder te bespreken. Het is al aan het begin gebeurd. Ik mag verwijzen naar de eerste keer, dat artikel 34 aan de orde kwam.

't Heeft echter wel wat te zeggen dat er hier aan het eind wéér gewezen wordt op het verband tussen besnijdenis en doop. Het laat zien hoe onze belijdenis ingaat op de bezwaren tegen de doop van de kleine kinderen. We zouden hier bijv. verwachten, dat dit artikel in zou gaan op de vraag, waarom er in heel het Nieuwe Testament geen apart bevel staat om de kinderen te dopen. Het zou op zichzelf niet vreemd geweest zijn als deze vraag aan de orde was gekomen! Die vraag, of liever de vaststelling dat zo'n apart bevel in het Nieuwe Testament niet gevonden wordt, werd heus wel gehoord van de kant van de wederdopers. Het was hun gedurig verwijt, dat men naast Gods Woord de kinderdoop verdedigd had. En dat nog wel door hen, die leerden, dat alle geboden en inzettingen van mensen moesten wijken voor het Woord van God! Hier mogen we zeggen: onze belijdenis behoeft niet op die vraag in te gaan. De instelling van de doop is al beleden aan het begin. En dat zó dat de betekenis van de doop naar het geheel van de Schriften zo bijzonder is voorgesteld. Het gaat om de geestelijke benadering. We kunnen ook zeggen: de benadering, die eigen is aan

het ware geloof. De vraag of de kinderen gedoopt moeten worden moet vanuit de betekenis van de doop, zoals die naar Gods Woord door het ware geloof verstaan wordt, beantwoordt worden. Waar dit voorbijgegaan wordt, zijn alle beschouwingen en gesprekken over dit onderwerp in wezen waardeloos.

Hoe beleefd?

Als het voor ons geen vraag is of de kleine kinderen gedoopt moeten worden, dan moet wel de vraag dringen: hoe leeft deze belijdenis vandaag in de kerk en bij ons persoonlijk? Helaas moeten we constateren, dat er een grote behendigheid is om met deze belijdenis eigen standpunt te verdedigen.

De één verdedigt er de veronderstelde wedergeboorte-theorie mee. De ander gebruikt het om te zeggen: een gedoopte mag de vraag niet gesteld worden of hij er wel persoonlijk in deelt. Wéér een ander stelt: 't gaat hier alleen om de uitverkoren kinderen...

Onder ons wordt de beleving van deze

belijdenis zo schaars gevonden. De doop is voor velen niet meer dan een uiterlijke plechtigheid. Dat het "vooral hangt aan de belofte en aan de geestelijke verborgenheden" wordt zo weinig verstaan. Daardoor wordt tekort gedaan aan Gods goedheid betoond in de gave van dit sacrament en tegelijk betekent dit een grote verschraling binnen de kerk.

De doorwerkende kracht van de Heilige Geest is zeker niet het minst hierin noodzakelijk. Dan wordt de rechte beleving gezocht van de betekenis van de doop naar Gods Woord. Dat komt uit in de opvoeding van onze kinderen. Dan hebben we ze niet over voor de wereld of voor het schijn-christendom, maar zal er onderwijs zijn in wat dit teken en zegel inhoudt. Dan is er een geestelijk zoeken dat de verborgenheden, die in de doop worden voorgesteld, waar worden in eigen leven en dat van onze kinderen. Dan wordt het wonder zo groot: o God, Gij hebt mij geleerd van mijn jeugd aan...

D. Slagboom.

en soms onmogelijk in het maatschappelijk functioneren te handelen in overeenstemming met de Bijbelse grondslag. Zo kan deze wet leiden tot gewetensdwang en tot gewetensnood. We vrezen voor ingrijpende gevolgen voor onze scholen en zorginstellingen. Met name valt te denken aan het personeelsbeleid en toelatingsbeleid. Het gaat er steeds meer naar uitzien dat christenen naar de rand van de samenleving worden gedrongen. De rechter lijkt te gaan bepalen wat Gods Woord in onze tijd wel en niet mag zeggen. De Bijbel dreigt het zwijgen te worden opgelegd. Zonde mag in bepaalde gevallen geen zonde meer genoemd worden. Het "alzo spreekt de Heere" mag in sommige gevallen niet meer klinken. Herinnert u het zich nog dat eind maart 1993 een SGP-raadslid uit de gemeente Kerkwijk werd veroordeeld tot een geldboete van duizend gulden omdat hij zich beledigend zou hebben uitgelaten over homoseksuelen? Een voorwaardelijke straf met een proeftijd van twee jaar werd opgelegd. Met de nu aangenomen algemene wet gelijke behandeling wordt het er niet beter op. De godsdienstige overtuiging dreigt almeer een zaak van de binnenkamer te worden en dreigt al minder te mogen functioneren naar buiten toe. Gaan we niet naar een maatschappij toe waarin ieder mag doen wat hij zelf wil? Men wil niet meer gewaarschuwd worden door anderen en niet opgeroepen worden tot waarachtige bekering. Zeker wil men niet gewaarschuwd worden door mensen die vast willen houden aan Gods Woord op medisch, ethisch en zedelijk gebied. Wie op grond van Gods Woord bepaalde gedragingen van anderen veroordeelt, kan zelf veroordeeld worden. Er is in het achterliggende jaar geschreven dat de algemene wet gelijke behandeling een regelrechte aantasting betekent van de vrijheid om in eigen kring naar Gods geboden te leven. Gods geboden zijn goed en heilzaam voor allen, zij dienen van kracht te zijn voor de hele maatschappij. Het is nu al zover gekomen dat het handelen naar Gods geboden in eigen organisaties niet meer mag. Dat is een bedroevende en zeer verontruste ontwikkeling. Gods geboden worden als verouderd en discriminerend terzijde gesteld. Met name geldt dit op het punt van homosexualiteit. Maar laten we niet vergeten dat de aangenomen wet een volstrekte gelijkheid beoogt van man en vrouw. Prof. Velema heeft

Verontrustende ontwikkelingen (19)

Andere wetten.

Wetgeving in Nederland.

De jaarwisseling ligt weer achter ons. Aan het einde van het jaar 1993 zal ieder zo zijn of haar eigen gedachten hebben gehad. Herinneringen zullen zijn bovengekomen. U zult hebben teruggezien in uw eigen leven. Maar ook wat land en volk betreft zal er toch weleens zijn teruggedacht aan datgene wat heeft plaatsgevonden. Hebt u het zichzelf ook afgevraagd wat er in ons vaderland is gebeurd? Dan wil ik in dit artikeltje vooral de aandacht vragen voor een zeer verontrustende ontwikkeling. Ik wil wijzen op de wetgeving die zich al verder heeft verwijderd van de normen van Gods Woord. Er is wat deze zaak betreft een proces gaande in Nederland dat onomkeerbaar lijkt. Al verder glijden we af. Al meer wordt Gods Woord en Wet terzijde gesteld door wetten en wijzigingen van bestaande wetten. Daarvan kunnen we niet alleen de regering de schuld geven. Van grote invloed is ook wat er leeft onder het volk van Nederland. In de wetgeving klinkt in een democratie door wat er leeft onder het volk. Hoe verder een volk zich verwijderd in

denken, spreken en leven van Gods Woord, hoe, meer dit ook te merken zal zijn in de wetgeving. De wetten zijn er in ons land niet alleen om het kwaad te bestrijden, maar ook om kwaad dat niet te vermijden is in bepaalde banen te leiden. We beleven de laatste tientallen jaren een tijd van voortgaande ontkerstening in ons vaderland. Het is niet overdreven om te spreken van een modern heidendom. Er gaan stemmen op om heidense gebruiken weer in te voeren. Er is een toenemend zich afzetten tegen de normen van Gods Woord. Uit al deze ontwikkelingen is de veranderende wetgeving in ons vaderland te verklaren. Misschien dat iemand zich afvraagt: Welke wetten zijn er dan gekomen of gewijzigd? Twee zaken willen wij dan iets nader belichten: De wet gelijke behandeling en de wijziging van de wet op de lijkbezorging of de zogenaamde "euthanasiewet".

"De algemene wet gelijke behandeling".

In het achterliggende jaar is deze wet helaas aangenomen. Deze wet maakt het personen en instellingen moeilijk

gezegd dat we er niet vreemd van moeten opkijken als ons binnen vijf jaar de mond wordt gesnoerd.

"Euthanasiewet".

De Eerste Kamer heeft in het jaar 1993 een wijziging aangenomen van de Wet op de lijkbezorging. Hierbij is aan de orde geweest de regelgeving voor het toepassen van euthanasie. De wijziging van de wet op lijkbezorging betekent in feite dat euthanasie onder bepaalde voorwaarden is vrijgegeven. In het buitenland en vanuit Rome is verontrust gereageerd op deze wet. We zijn in Nederland voor een groot deel heel anders gaan denken over dood en leven. Het wordt voor velen aanvaardbaar geacht bij zwaar gehandicapte baby's, mensen die in coma liggen, ernstig demente personen en psychische patiënten te spreken over levensbeëindiging. We zouden haast gaan denken dat een arts tot doden mag overgaan als er maar voldoende argumenten aangedragen kunnen worden om een noodsituatie aan te tonen. Iemand die een onleefbaar leven tegemoet gaat zou ook maar beter gedood kunnen worden. Dat zou een daad van liefde zijn. In zo'n denkklimaat moeten we de wijziging van de Wet op de lijkbezorging zien. Er wordt anders gedacht over de beschermwaardigheid van het leven dan in het verleden, met name als het gaat over de kwetsbare slotfase van het leven. De mens wil zelf beschikken over leven en dood en zich niet meer laten normeren door het Woord Gods. Enerzijds blijft euthanasie strafbaar in de nu gewijzigde wet, maar anderzijds wordt duidelijk omschreven in welke gevallen een uitzondering geldt.

De toekomst:

Het lijkt er donker uit te zien voor hen die vast willen houden aan Gods geboden. Het zal hen steeds moeilijker worden gemaakt. Wie weet hoe het nog zal worden in ons vaderland. We weten niet wat de toekomst ons zal brengen. Maar moge deze wetenschap leven: De HEERE regeert. Hij leidt alles heen naar de dag van de wederkomst van Christus. Zou de jaarwisseling ons niet moeten bepalen bij die werkelijkheid? Zou er niet veel te weinig aan de wederkomst gedacht worden? Is toenemende druk nodig om daarbij te doen leven? Om daarnaar uit te zien en ernaar te verlangen? We vernamen van verdrukte christenen in China die uitzien naar de dag van de wederkomst. Wat zal die dag

betekenen? Dan zullen alle graven geopend worden. Dan zullen alle lichamen opgewekt worden. Maar een ontzaglijk onderscheid zal aan het licht treden. Enerzijds een opwekking tot eeuwige heerlijkheid. Het zal worden een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. Dan zal er geen zonde meer gedaan worden op deze aarde. De aarde zal niet ten prooi vallen aan de vorst der duisternis en zijn volgelingen. Zij zullen zijn in de eeuwige rampzaligheid. Maar zij die den Heere mochten vrezen zullen delen in de eeuwige zaligheid. Zij zullen geen last meer hebben van verdrukking en vervolging. Dan zullen zij niet meer veroordeeld kunnen worden. Eeuwige vrijheid zal hun deel zijn. Het voornaamste zal zijn dat zij met ziel en lichaam den Heere eeuwig en volmaakt zullen mogen grootmaken en verheerlijken. Een heerlijke toekomst wacht Gods kinderen. We zijn nog in het heden der genade. Ook dit jaar zal het weer worden uitgedragen dat arme zondaren niet ledig worden heengezonden, maar met goederen vervuld zullen worden vanuit de rijkdom die Christus verworven heeft in de weg van lijden en sterven. Mag bij u het ene nodige al bovenaan staan? Is het door genade gaan spreken: "Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden?"

A. van Heteren.

GBS schenkt Spaanse en Russische Bijbels

Het bestuur van de Gereformeerde Bijbelstichting heeft besloten om 10.000 Spaanse Bijbels te schenken aan de Spaanse Evangelische Zending (SEZ). Verder zullen 10.000 Russische Bijbels worden geschonken aan Kom Over En Help (KOEH).

De laatste jaren heeft de GBS extra aandacht besteed aan bijbelverspreiding in het buitenland. Het bestuur besloot onlangs om opnieuw een aantal Bijbels voor het buitenland beschikbaar te stellen.

De Spaanse Bijbels zullen door de SEZ speciaal worden gebruikt voor verspreiding op Cuba. De Russische Bijbels worden door KOEH naar verschillende adressen in de Oekraïne gebracht.

Tot nu toe is het nog mogelijk om Bijbels naar deze streek te brengen.

De GBS heeft in ons land ten doel het handhaven en verspreiden van de Bijbel in de Statenvertaling. Behalve levering van Bijbels voor betaalbare prijzen worden ook Bijbels geschonken aan ziekenhuizen en andere instellingen. De laatste jaren is het kosteloos plaatsen van Bijbels sterk uitgebreid.

Voor de verspreiding van Bijbels in het buitenland werkt de GBS samen met de Trinitarian Bible Society (TBS) in Londen.

Boekbespreking

Ds. M.H. Sliggers, **Wat is hierop uw antwoord?**, 108 blz., f.13.75, derde druk, Uitgeverij de Vuurbaak Barneveld. Het boekje handelt over de eredienst, de liturgische formulieren en gebeden. Doop, belijdenis van het geloof, avondmaal, tucht, ambten en huwelijk komen ter sprake. Ook wordt iets geschreven over de kerkorde. Aan het eind van ieder hoofdstuk staan gespreksvragen. Hoewel het boekje erg verbonidsmatig is en getuigt van een optimistische gemeentebeschouwing bevat het ook zaken die tot nadenken kunnen brengen over de eredienst. De auteur is predikant van de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) te Amersfoort-Centrum.

Voor AL uw:
boeken - bijbels - CD's
kantoorartikelen
Uw adres:

BOEKHUIS het KOMPAS
SCHERPENZEEL
Dorpsstraat 164, 03497-4355

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.
Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer
Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

REFORMATORISCH VOORTGEZET ONDERWIJS REGIO ROTTERDAM/DORDRECHT

voor basisvorming, ivbo, vbo, vbo/mavo en mavo

lokatie Rotterdam
Cammissiesingel 20
3084 NA Rotterdam
tel. 010-4801422
fax 010-4824884

lokatie Dordrecht
Maria Montessorilaan 3
3312 KJ Dordrecht
tel. 078-142322
fax 078-413191

centrale administratie
Postbus 55094
3008 EB Rotterdam
tel. 010-4801422
fax 010-4814884

AANMELDING VAN LEERLINGEN

voor het schooljaar 1994/1995 kan plaatsvinden:

- voor de basisvorming via de directeur van de school voor basisonderwijs of (voortgezet) speciaal onderwijs
- voor de andere leerjaren rechtstreeks via de school

lokatie Dordrecht:
Basisvorming

MAVO

lokatie Rotterdam:
Basisvorming

**VBO
VBO/MAVO**

**IVBO
Bouwtechniek
Elektrotechniek
Mechanische techniek
Motorvoertuigtechniek**

**Verzorging
Mode en kleding
Verkoop
Administratie**

Voor toekomstige leerlingen van groep 8 van de basisschool en hun ouders houden wij op beide locaties

voorlichtingsbijeenkomsten

Rotterdam: **D.V. zaterdag 22 januari a.s.
09.30-12.30 uur**

Dordrecht: **D.V. zaterdag 29 januari a.s.
13.30-16.30 uur**

Guido de Brès
REFORMATORISCHE SCHOLENGEMEENSCHAP
VOOR LYCEUM, HAVO EN MAVO

Haastrechtstraat 25
3079 DC Rotterdam
Postbus 9202
3007 AE Rotterdam
tel. 010-4826644
fax 010-4821889

AANMELDING VAN LEERLINGEN

voor het cursusjaar 1994/1995 is mogelijk voor:

- brugjaar lyceum, havo en mavo (basisvorming)
- de 4e klas havo (voor leerlingen met een mavo D-diploma)
- de 5e klas atheneum (voor leerlingen met een havo-diploma)
- andere leerjaren na overleg

Voor ouders van nieuwe brugklasleerlingen is er een
voorlichtingsbijeenkomst

D.V. **maandag 31 januari a.s.** om 20.00 uur in de aula van het schoolgebouw Haastrechtstraat, waar uitgebreide informatie over school, schoolorganisatie en basisvorming wordt verstrekt.

Voorlopige aanmelding vóór 1 maart, schriftelijk of telefonisch aan het schooladres of via de directeur van de (basis)school.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de schoolleiding.

Daarnaast is er voor nieuwe leerlingen en hun ouders een

open dag

D.V. **zaterdag 5 februari a.s.** van 10.00 tot 13.00 uur om met verschillende aspecten van het schoolleven kennis te maken.

Revis College
REFORMATORISCHE SCHOLENGEMEENSCHAP
VOOR MAVO, HAVO EN ATHENEUM

Piccolo 50
3068 HR Rotterdam
Postbus 85150
3009 MD Rotterdam
tel. 010-2201399
fax 010-4219898

AANMELDING VAN LEERLINGEN

voor het cursusjaar 1994/1995 is mogelijk voor:

- brugjaar mavo, havo en atheneum (basisvorming)
- de 4e klas havo (voor leerlingen met een mavo D-diploma)
- de 5e klas atheneum (voor leerlingen met een havo-diploma)
- andere leerjaren na overleg

Voor nadere kennismaking met de school is er D.V.
zaterdag 29 januari a.s. van 10.00 tot 13.00 uur

open dag

Voorlopige aanmelding vóór 1 maart, schriftelijk of telefonisch aan het schooladres of via de directeur van de (basis)school.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de schoolleiding.

Op D.V. **maandagavond 31 januari a.s.** wordt een
voorlichtingsavond
gehouden over de basisvorming; aanvang 19.45 uur.

REGIO - AFSPRAKEN

Sinds 1 augustus 1993 is in het gehele voortgezet onderwijs in het eerste leerjaar de basisvorming gestart. Tussen de scholen voor reformatisch voortgezet onderwijs in de regio Rotterdam/Dordrecht gelden de volgende afspraken:

- Op het **De Swaef College te Dordrecht** wordt basisvorming aangeboden voor leerlingen uit de regio Dordrecht met een vbo-, vbo/mavo- of mavo-advies.
- Op het **De Swaef College te Rotterdam** wordt basisvorming aangeboden voor leerlingen uit de regio Rotterdam met een ivbo-, vbo- of vbo/mavo-advies. Voor de regio Dordrecht aan leerlingen met een ivbo-advies.
- Op het **Revis College te Rotterdam-Prins Alexander** wordt basisvor-

ming aangeboden voor leerlingen uit de regio Rotterdam benoorden de Nieuwe Maas met een mavo-, havo- of vwo-advies.

- Op de **S.G. Guido de Brès te Rotterdam-IJsselmonde** wordt basisvorming aangeboden voor leerlingen uit de regio Rotterdam bezuiden de Nieuwe Maas met een mavo-, havo- of atheneum-advies. Voor de regio Dordrecht aan leerlingen met een havo/mavo-, havo- of vwo-advies.

Voor alle duidelijkheid wijzen wij u er op dat de plaatsen H.I. Ambacht en Zwijndrecht onder de regio Dordrecht vallen. Indien er aanmeldingen zijn die afwijken van deze afspraken, zal een schriftelijke motivatie worden gevraagd. Vervolgens zullen deze aanmeldingen worden besproken in een gemeenschappelijke toelatingscommissie van onze drie scholen.